

При цьому, оцінюючи як окремі фінансові активи, так і портфель фінансових інвестицій в цілому, треба враховувати обидва найважливіших показники – дохідність і ризик. Суттєвим моментом у сучасній теорії є врахування взаємних кореляційних зв'язків між дохідностями та ризиком фінансових активів. Саме це дає змогу здійснювати ефективну диверсифікацію портфеля, що сприяє суттєвому зниженню його ризику та підвищенню прибутковості.

ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

Якимов Г.О., здоб. ОС «магістр»

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **О.В. Жиликова**
Державний біотехнологічний університет

В умовах Європейської інтеграції Україна поклала курс на проведення ряду реформ, в тому числі реформи соціальної сфери. Соціальний захист як складова частина соціальної сфери також потребує змін у її функціонуванні. Соціальне страхування у сучасному українському суспільстві набуло більшої актуальності саме під час воєнних дій на території країни, коли з одного боку спостерігається ріст безробіття, реалізація інших соціальних ризиків, а з іншого – суттєве зменшення надходжень від єдиного соціального внеску до Пенсійного фонду України. Для визначення ефективності соціальних заходів держави важливим є вивчення фінансового механізму системи соціального захисту населення. Це поняття є об'єктом наукових пошуків як зарубіжних, так і вітчизняних економістів, політиків та представників громадськості.

Поняття загальнообов'язкового державного соціального страхування в Україні розглядається як система соціально-економічних, політичних та юридичних умов, яка передбачає надання соціального захисту, що включає матеріальне забезпечення громадян у разі ринкових збоїв і формується за рахунок сплати страхових внесків роботодавців і громадян, бюджетних коштів та інших джерел, передбачених законом. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування передбачає наступні види виплат допомоги: страхування на випадок безробіття; страхування на випадок тимчасової втрати працездатності; від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності; медичне страхування; пенсійне страхування.

Враховуючи думки провідних науковців, можна визначити фінансовий механізм соціального захисту як систему використання фінансових ресурсів для соціального захисту. Завдяки такому механізму забезпечуються належні умови для акумуляції та використання потрібних коштів, підтримується належний порядок їхнього руху для підвищення якості суспільного добробуту. Фінансовий механізм соціального захисту має визначати напрямки руху частини ВВП в сфері соціального захисту громадян конкретної країни.

Загальний обсяг надходжень ЄСВ хронічно недостатній для проведення соціальних видатків. Про це свідчить і регулярне дофінансування ПФУ з державного бюджету. За дев'ять місяців 2022р. ПФУ надано трансфертів з державного бюджету обсягом 147 млрд. грн. При цьому власні доходи фонду становили 289 млрд. грн. або 66,4% його загальних доходів [1].

В Україні триває реорганізація системи соціального страхування – з 01 січня 2023 року Фонд соціального страхування України передав свої завдання та функції до Пенсійного фонду. Зокрема, до компетенції ПФУ тепер входить фінансування лікарняних і декретних допомог, допомог на поховання, а також одноразових і щомісячних страхових виплат [2].

Завжди актуальне питання недостатності коштів соціальних фондів набуває актуальності під впливом соціально-економічних та політичних чинників, а саме ускладнення демографічної ситуації, прискорення старіння населення на фоні воєнних дій, зниження кількості підприємств та зайнятості населення.

Очевидно, що під час воєнних дій на території України спостерігається суттєве підвищення кількості випадків реалізації соціальних ризиків, що призвело до збільшення видатків на виплати з соціального страхування, така тенденція буде спостерігатися, на наш погляд, і в повоєнний період. Виявлені проблеми свідчать про необхідність реорганізації не тільки системи соціального страхування, а й механізму її фінансування. Таким чином, механізм фінансування соціального страхування вимагає негайних заходів щодо його удосконалення з метою ефективного виконання державою своїх соціальних функцій.

Інформаційні джерела

1. Пенсійний фонд України. Інфографіка, URL: <https://www.pfu.gov.ua/statystyka/infografika/2022-infografika/>.

2. Закон України «Про внесення змін до Закону України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування" та Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування"» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2620-20#Text>